

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רע"א 22-11-51066 ברק נ' לייזר מקס בע"מ

לפני כבוד השופט גיא שני

יוספה ברק

המבקשת

נגד

לייזר מקס בע"מ

המשיבה

החלטה

- 1 לפניי בקשת רשות ערעור על החלטותיו של בית משפט השלום ברחובות (כבוד השופט
2 ישראל פת), מיום 29.9.2022 ומיום 26.10.2022 (ת"א 60381-03-18), אשר במסגרתן חייב בית
3 המשפט את המבקשת להפקיד ערובה להבטחת הוצאות המשיבה, בסך של 25,000 ₪.
4
- 5 המבקשת היא בעלת עסק לקידום עסקים ושיווקים. המשיבה היא חברה הפועלת בתחום
6 הקוסמטיקה. בשנת 2016 התקשרו הצדדים בהסכם שלפיו תספק המבקשת למשיבה שירותי שיווק
7 ופרסום. במסגרת זו העבירה המשיבה לידי מבקשת 12 שיקים, כתמורה לשירותים שאותם עתידה
8 הייתה המבקשת לספק. כעבור חודשיים לערך החליטה המשיבה לדבריה לסגור את הסניף בעיר
9 ראשון לציון, ופנתה למבקשת על-מנת שתשיב לה את ההמחאות. בפועל ההמחאות לא הוחזרו כי
10 אם הופקדו או נמסרו לצדדים שלישיים, ועל רקע זה הגישה המשיבה תביעה כספית נגד המבקשת
11 (בסך של 83,475 ₪). המבקשת מצדה הגישה תביעה שכנגד (בסך של 164,350 ₪), בטענה שהמשיבה
12 הפרה את ההסכם עמה והסבה לה נזקים.
13
- 14 הצדדים הגישו בקשות הדדיות לחיוב הצד שכנגד בערובה. בהחלטה מיום 29.9.2022 קיבל
15 בית המשפט קמא את שתי הבקשות, והורה כי המשיבה תפקיד ערובה בסך של 15,000 ₪, ואילו
16 המבקשת תפקיד ערובה בסך של 25,000 ₪. לגבי המבקשת, ציין בית המשפט קמא כי הכלל הוא
17 שאין להשית חיוב בערובה על אדם פרטי, פן יינעלו בשל כך דלתותיו של בית המשפט בפניו. בית
18 המשפט הוסיף כי לפי הפסיקה, במקום שבו עסקינן בתביעה שכנגד, יש ככלל לנקוט גישה מקלה,
19 המתחשבת בכך שלא הוא – התובע שכנגד – גרר את יריבו להליך המשפטי. עם זאת הוסיף בית
20 המשפט כי לעיתים יש מקום לחייב אדם פרטי בהפקדת ערובה, "אם משום שענייננו בתביעת סרק
21 ואם משום החשש כי בנסיבות המיוחדות, הנדירות והחריגות, יש חשש כי לא ניתן יהיה לגבות את
22 הוצאות המשפט מהתובע".
23
- 24 בענייננו, בית המשפט קמא מצא לחייב את המבקשת בהפקדת ערובה לאור השיקולים
25 האלה: ראשית, לגבי מצבה הכלכלי של המבקשת, ציין בית המשפט כי היא לא נדרשה לשלם אגרה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רע"א 22-11-51066 ברק נ' לייזר מקס בע"מ

1 בגין התביעה שכנגד, כי היא מיוצגת על-ידי הלשכה לסיוע משפטי, וכי היא נדרשה לפרק זמן ארוך
2 לצורך הפקדת סכום של 1,500 ₪, שהושת עליה בהחלטה קודמת; שנית, לגבי סיכויי התביעה
3 הלכאוריים, נמצא כי המבקשת לא הציגה פירוט מניח את הדעת באשר לאופן שבו חישבה את נזקיה
4 הנטענים, בפרט בהינתן שהיא-עצמה מעולם לא השיבה את ההמחאות שניתנו בידה. בית המשפט
5 סיכם כי "משהנתבעת [המבקשת] לא הוכיחה את חוסנה הכלכלי ואף העידה בעצמה על מצבה
6 הכלכלי הרעוע... ובשים לב שגם תביעה שכנגד צריכה להישען על אדני החוק, ולא די בטענה כי
7 התנהלות התובעת גרמה לסחרור פיננסי, הרי שבצירוף שני נתונים אלו עולה כי אין מנוס מלחייב
8 את הנתבעת [המבקשת] בהפקדת ערובה". לגבי סכום הערובה, כתב בית המשפט כך:

9

10 משענייננו בתביעה שכנגד על סך של 164,350 ₪ ולאחר ששקלתי בכובד
11 ראש את טענות הצדדים, העדויות הצפויות להישמע במסגרת בירור
12 התביעה, המשאבים הכספיים שיהא צורך בהשקעתם לצורך ניהול
13 ההגנה, הוראות כללי לשכת עורכי הדין (התעריף המינימאלי המומלץ),
14 התש"ס-2000, ועל מנת שלא לנעול את הדלת בפני הנתבעת (גם אם היא
15 ענייה ומיוצגת ע"י הסיוע המשפטי), אני מחייב את הנתבעת בהפקדת
16 ערובה או ערבון כספי על סך של 25,000 ₪ להבטחת הוצאות הנתבעת
17 בתביעתה שכנגד כפי שיפורט להלן. עם זאת, בשים לב לכך שהנתבעת
18 כבר הפקידה סך של 1,500 ₪ בהתאם להחלטותיי שנסקרו בהרחבה
19 לעיל, הרי שיהיה על הנתבעת להפקיד את הסך של 23,500 ₪ בלבד.

20

21 5. כאמור, בית המשפט קמא חייב גם את המשיבה (תאגיד) בהפקדת ערובה, אך מכיוון שרכיב
22 זה של ההחלטה אינו חלק מבקשת רשות הערעור שלפניי, לא ארחיב לגבי נימוקיו של בית המשפט
23 בעניין זה.

24

25 6. המבקשת הגישה בקשה לעיון חוזר בהחלטה לחייבה בהפקדת ערובה, זאת על יסוד
26 מסמכים שלא הוצגו קודם לכן, המצביעים – כך נטען – על מצב כלכלי טוב יותר ועל יכולתה לשאת
27 בהוצאות משפטיות, ככל שיפסקו לחובתה. ביום 26.10.2022 דחה בית משפט קמא את הבקשה
28 לעיון חוזר. נקבע כי המסמכים שהוצגו במסגרת הבקשה היו ברשותה של המבקשת עובר להכרעה
29 בבקשה להפקדת ערובה. יתרה מזאת, לא נמצא כי ראיות אלו מעידות על שיפור ניכר במצבה
30 הכלכלי של המבקשת, וכי מימוש הנכסים הנזכרים בבקשה – הגם שאפשרי – הוא מורכב. בית
31 המשפט חזר והזכיר כי המבקשת לא שילמה אגרה רק משום מצבה הכלכלי, וכי מכל מקום החלטתו
32 לעניין הערובה הושתתה גם על סיכויי התביעה שכנגד.

33

34 7. מכאן בקשת רשות הערעור שלפניי. לטענת המבקשת, לא מתקיימות במקרה דנן נסיבות
35 מיוחדות וחריגות המצדיקות חיובו של אדם פרטי בערובה, ולחלופין, סכום הערובה שנקבע אינו
36 מידתי ואינו סביר. המשיבה מצדה גורסת כי לא נפל כל פגם בהחלטתו של בית המשפט קמא, וכי
37 אין הצדקה ליתן רשות ערעור.

38

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רע"א 22-11-51066 ברק נ' לייזר מקס בע"מ

- 1 .8. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים מצאתי ליתן רשות ערעור, לדון בבקשה כאילו הוגש ערעור
2 על-פי הרשות שניתנה, ולקבל באופן חלקי את הערעור.
3
- 4 .9. בטרם דיון לגופו של עניין, אציין כי טוב הייתה עושה המבקשת אילו הייתה נמנעת
5 מהעלאת טענה חמורה וחסרת כל בסיס, שלפיה בית המשפט קמא החליט כפי שהחליט משום
6 ש"רצה ליצור איזון מלאכותי" בין חיוב המבקשת בערובה לבין חיוב המשיבה בערובה. השערות
7 מסוג זה, הנכתבות בהינף קולמוס וללא כל תימוכין, אין להן מקום – ואין בהן טעם – בהליך
8 ערעורי.
9
- 10 .10. תקנה 157(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, מקנה לבית המשפט סמכות,
11 "אם נראה לו הדבר", להורות לתובע להפקיד ערובה להבטחת תשלום הוצאותיו של הנתבע בהליך
12 המשפטי. סמכות זו נועדה בין היתר להרתיע מפני הגשת תביעות סרק, ובפרט בנסיבות שבהן צפוי
13 הנתבע לעמוד מול שוקל שבורה בבואו לגבות הוצאות שייפסקו לזכותו, ככל שייפסקו (ראו למשל
14 ע"א 477/19 חברת ג'י בי אם בניה בע"מ נ' מנהל מע"מ לוד (2.2.2021)). אך זאת לדעת: בית
15 המשפט ייטה לעשות שימוש בסמכות זו במתינות רבה, זאת על מנת שלא לפגוע פגיעה יתרה בזכות
16 הגישה לערכאות ובזכות הקניין. העמדת משוכה כלכלית בדמות הפקדת ערובה – שעה שמדובר
17 בערכאה ראשונה (להבדיל מהליכי ערעור) – מתייחדת למקרים חריגים ויוצאי דופן, ועל-פי הפסיקה
18 יישקלו בכגון דא בעיקר תושבות חוץ של התובע, אי-ציון מען עדכני בכתב התביעה, סיכויי תביעה
19 קלושים ומצב כלכלי ירוד של התובע (ראו רע"א 2142/13 נעמאת נ' קרמין (13.11.2014)). יוער, כי
20 לשיקול בדבר מצבו הכלכלי של התובע יש שני פנים: מחד גיסא הוא עשוי להוות שיקול התומך
21 בהטלת ערובה, נוכח החשש מפני קשיים בגביית ההוצאות, אך מאידך גיסא הוא מחדד את הפגיעה
22 האפשרית בתובע דל האמצעים, אשר בניגוד לחברו האמיד, לא יוכל לחצות את סף שערי בית
23 המשפט, אם יידרש לגייס כספים לשם כך.
24
- 25 .11. לא בכדי ציין אפוא בית המשפט קמא, בהסתמך על פסיקה מושרשת, כי הכלל הוא שעונוי
26 של התובע אינו מהווה, כשלעצמו, סיבה מספקת לחיוב בערובה. בענייננו, גם לא מדובר בתושבת-
27 חוץ או במי שהמען העדכני שלה אינו ידוע. ברי גם כי עצם העובדה שבעל דין מיוצג על-ידי הלשכה
28 לסיוע משפטי אינה מהווה עילה לחיבו בערובה. אשר לשיקול שעניינו סיכויי ההצלחה בתביעה –
29 אכן מדובר בנתון רלוונטי, אך ההתייחסות לעניין זה צריך שתיעשה בזהירות מירבית, שמא יהא
30 בה כדי לחרוץ דין בטרם עת.
31
- 32 .12. בענייננו, בית המשפט קמא העלה סימני שאלה לגבי סיכוייה של התביעה שכנגד, ואיני
33 רואה להתערב בהתרשמותו הלכאורית (זאת לאחר שעיינתי גם-אני בכתב התביעה שכנגד וכן
34 בפרוטוקול שצורף). עם זאת, בית המשפט קמא נקט לשון מדודה בעניין זה, ואין תמה על כך,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רע"א 51066-11-22 ברק נ' לייזר מקס בע"מ

1 במיוחד בטרם שהוגשו תצהירים וראיות. בית המשפט לא קבע באופן נחרץ שמדובר בהליך סרק
2 מובהק, והדגיש בצדק כי אין בהתייחסותו לסיכויי ההליך – לצורך נושא הערובה – משום קביעת
3 מסמרות. בנסיבות אלה, סבורני כי אף אם מצא בית המשפט קמא לחייב את המבקשת בהפקדת
4 ערובה, לאור מכלול השיקולים שמנה, הרי שהסכום שנקבע - 25,000 ₪ - איננו סביר ואיננו מידתי
5 לטעמי, בשים לב לכך שמדובר בהליך של תביעה שכנגד, שהגישה בעלת דין המיוצגת על-ידי הלשכה
6 לסיוע משפטי, ושסכום תביעתה אינו אסטרונומי.

7
8 13. אעיר במאמר מוסגר, כי מקובלת עליי הסתייגותו של בית המשפט קמא מכך שהמבקשת
9 העלתה במסגרת "בקשה לעיון חוזר", לראשונה, נתונים לגבי יכולת פירעון משופרת (בעיקר בעקבות
10 נכס שירשה מאביה המנוח), זאת על אף שהנתונים והמסמכים אינם חדשים. כמו כן, מעיון בצוואתו
11 של האב אכן עולה קושי לראות בנכס כמקור זמין ונוח לתשלום הוצאות. אולם אין באמור כדי
12 לשנות מעמדתי כי מלכתחילה לא היה מקום, בנסיבות המקרה, להורות על הפקדת ערובה בסך של
13 25,000 ₪, בפרט אם ההנחה היא שהמבקשת מצויה במצב כלכלי רעוע וידה אינה משגת.

14
15 14. לאור המקובץ, ובאיזון בין כלל השיקולים שלעניין, מצאתי להורות כי סכום הערובה
16 שתידרש המבקשת להפקיד בגדרי התביעה שכנגד יעמוד על סך של 5,000 ₪. **הערובה שהופקדה**
17 **בבית משפט זה, בסך של 2,500 ₪, תועבר לבית המשפט קמא, על מנת שתשמש ערובה להוצאות**
18 **שם**; בנוסף כבר מופקדים 1,500 ₪, כך שעל המבקשת להוסיף בתוך 15 ימים סך של 1,000 ₪,
19 לצורך השלמת הסכום שנקבע לעיל.

20
21 15. הערעור מתקבל אפוא באופן חלקי, כמפורט לעיל. בנסיבות העניין ולאור מכלול האמור
22 לעיל, אין צו להוצאות בגין ההליך שלפניי. **תשומת לב המזכירות להוראה בפסקה הקודמת, לגבי**
23 **הטיפול בערובה שהופקדה במסגרת ההליך דנן.**

24
25
26 ניתנה היום, ט' טבת תשפ"ג, 02 ינואר 2023, בהעדר הצדדים.

27
28

גיא שני, שופט